

Giáo dục đại học đang đứng trước cơ hội, thời vận để bứt phá

15:43 18/09/2025

Hội nghị Giáo dục đại học 2025 sáng 18/9 đã nhìn lại kết quả năm học 2024-2025, chỉ ra những tồn tại, đồng thời đề xuất loạt nhiệm vụ trọng tâm nhằm phát triển hệ thống giáo dục đại học trong giai đoạn tới.

Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức Hội nghị Giáo dục đại học năm 2025

Xây dựng hệ thống giáo dục đại học hiện đại

Sáng 18/9, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã tổ chức Hội nghị Giáo dục đại học năm 2025. Báo cáo tại hội nghị, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học Nguyễn Tiến Thảo cho biết, năm học 2024-2025, giáo dục đại học đạt nhiều kết quả tích cực, song vẫn còn vướng mắc cần tháo gỡ.

Luật Giáo dục đại học đã tạo hành lang cho các trường thực hiện quyền tự chủ, nhưng còn chồng chéo với quy định pháp luật chuyên ngành, văn bản dưới luật thiếu thống nhất, ảnh hưởng đến hiệu quả triển khai. Bộ GD&ĐT đã tích cực rà

soát, hoàn thiện chính sách, xây dựng Luật Nhà giáo, đồng thời đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ. Tuy nhiên, cơ chế tự chủ tài chính, nguồn lực cho khoa học công nghệ và chuyển đổi số vẫn hạn chế.

Trong công tác tuyển sinh, năm 2025 có 852.000 thí sinh dự thi, 7,6 triệu nguyện vọng, hơn 500 trường tham gia; 625.477 thí sinh xác nhận nhập học, tăng 13,8% so với 2024. Nhiều ngành sư phạm, kỹ thuật, công nghệ chiến lược thu hút thí sinh giỏi, song vẫn còn 14 đơn vị xảy ra sai sót. Quy mô đào tạo, đặc biệt khối STEM, tiếp tục tăng trưởng; công bố quốc tế và kiểm định chất lượng có bước tiến, nhiều trường xuất hiện trong bảng xếp hạng quốc tế.

Thời gian tới, GS Nguyễn Tiến Thảo cho biết, sẽ tập trung vào 7 nhóm nhiệm vụ lớn gắn với Nghị quyết 71 và Luật Giáo dục đại học: xây dựng hệ thống giáo dục đại học hiện đại; phát triển chương trình đào tạo mới, nhất là lĩnh vực số và trí tuệ nhân tạo; hoàn thiện công tác tuyển sinh; ban hành hướng dẫn thi hành Luật sửa đổi; phát triển đội ngũ giảng viên; triển khai chiến lược, đề án phát triển và tăng cường bảo đảm chất lượng.

Tại hội nghị, đại diện một số trường đề xuất điều chỉnh học phí ngành Răng – Hàm – Mặt; làm rõ việc phân bổ 3% GDP đầu tư cho giáo dục đại học, trong đó có khối tư thực; và xem xét công nhận học hàm giáo sư từ nước ngoài để thu hút giảng viên quốc tế.

Hội nghị khẳng định quyết tâm phát triển giáo dục đại học theo hướng tự chủ, chất lượng và hội nhập.

Thời gian tới, giáo dục đại học sẽ tập trung vào một số nhiệm vụ lớn

Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn: Thời cơ để giáo dục đại học bứt phá, cần hành động quyết liệt

Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn nhấn mạnh, giáo dục đại học đang đứng trước cơ hội, thời vận, là điểm bứt phá quan trọng. Nếu không kịp thời nắm bắt, phát huy lợi thế, chúng ta sẽ lỡ nhịp. Ông kêu gọi toàn ngành cùng thống nhất nhận thức để hành động đúng, chung tay nắm bắt thời cơ hiếm có.

Theo Bộ trưởng, bên cạnh niềm vui, phấn khởi khi các chủ trương lớn được ban hành, vẫn còn nhiều băn khoăn, câu hỏi lớn đặt ra: việc không tổ chức hội đồng trường trong cơ sở giáo dục công lập thì triển khai thế nào; sắp xếp, thu gọn đầu mối, sáp nhập các trường sẽ ra sao; tự chủ nhưng không phụ thuộc vào mức độ tự chủ tài chính phải làm thế nào; các trường sẽ tự xét chuẩn, bổ nhiệm giáo sư, phó giáo sư như thế nào; Nhà nước giữ vai trò chủ đạo trong đầu tư thì “chủ đạo” cần được hiểu cụ thể ra sao; khối ngoài công lập sẽ được hưởng lợi thế, chính sách gì để phát triển...

Bộ trưởng cho rằng, Nghị quyết số 71-NQ/TW đã thể hiện rõ cách nhìn hệ thống và định hướng đúng hơn về vai trò của giáo dục đại học, với yêu cầu phát triển nhanh, mạnh, rõ ràng, đào tạo nhân lực chất lượng cao. Nghị quyết số 57-NQ/TW cũng cần được nghiên cứu sâu để tận dụng lợi thế trong phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Ông cho biết, một nội dung đột phá là quan điểm phát huy cao nhất quyền tự chủ của cơ sở giáo dục đại học, không phụ thuộc vào tự chủ tài chính, coi đây là nền tảng quan trọng cho đổi mới.

Về mô hình Bí thư cấp ủy kiêm người đứng đầu cơ sở giáo dục công lập, Bộ trưởng khẳng định sẽ có quy định tiêu chuẩn, điều kiện để triển khai thống nhất, đồng thời nhấn mạnh tinh thần đoàn kết, trách nhiệm trong cuộc sắp xếp hệ thống, nhằm làm cho các trường mạnh lên, khắc phục tình trạng manh mún, nhỏ lẻ. Bộ GD&ĐT đã xây dựng phương án, báo cáo Thủ tướng, chờ ý kiến chỉ đạo để triển khai.

Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn kỳ vọng sau hội nghị này, các trường sẽ xác định được định hướng phù hợp

Ông cho biết, việc sửa đổi Luật Giáo dục đại học cũng đang được tiến hành để thể chế hóa tinh thần Nghị quyết 71-NQ/TW, theo hướng phân cấp, phân quyền nhiều hơn, “nắm chắc cái cần nắm, buông dứt khoát cái cần buông”. Bộ chủ quản sẽ tập trung vào ba việc: cấp phép, rút phép, đóng cửa; bổ nhiệm, miễn nhiệm, điều động lãnh đạo; phê duyệt chiến lược, sứ mệnh, mục tiêu của trường công lập. Một nghị định riêng về tự chủ sẽ được ban hành, cùng với cơ chế chuyển từ hỗ trợ kinh phí thường xuyên sang đặt hàng, hỗ trợ trực tiếp qua người học.

Bộ trưởng nhấn mạnh các trường cần triển khai nhanh hơn đào tạo gắn với nhu cầu công nghệ cao, đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo. Hai cơ sở dữ liệu quan trọng là học bạ số và văn bằng số đã được kết nối với VNeID, cần được hợp nhất, đồng bộ. Bên cạnh đó, cần xây dựng kho học liệu mở dùng chung cho toàn ngành, phục vụ xã hội học tập.

Ông cho biết, Bộ GD&ĐT đang trình Quốc hội Chương trình Mục tiêu quốc gia về hiện đại hóa giáo dục đại học, với nguồn lực đầu tư lớn. Vì vậy, các trường cần chuẩn bị khẩn trương cho đầu tư, giải ngân xây dựng hạ tầng, phòng thí nghiệm, trung tâm nghiên cứu.

Có thể nói, các cơ sở giáo dục đại học đang đứng trước vận hội lớn, với nguồn đầu tư công 5 năm trong thời gian tới và chiến lược hiện đại hóa giáo dục đại học, cần khẩn trương chuẩn bị để hấp thụ hiệu quả nguồn lực, thúc đẩy phát

triển giáo dục đại học trong thời gian tới. Bộ trưởng bày tỏ kỳ vọng sau hội nghị này, các trường sẽ xác định được định hướng phù hợp. Cả khối công lập và ngoài công lập đều sẽ đối diện áp lực cạnh tranh, qua đó nỗ lực vươn lên, đồng thời học hỏi thêm từ các mô hình quốc tế.

Theo chinhphu.vn